

KOLOSİ

Mi iya Pol siya mi biye om komii Rom hir miriyyin mi siya ta yokwowa ha winkikin iikamim naingwo tibmiiyim om komii Kolosi hiranim simiiramin. Mi siya ta yokwowa inkam nwisō Tikikas mi Onisimas sowiir hauugi mi yo sowa kimidiniya iikamim naingwo tibmiiyim om Kolosi hiranim simiir ini hauuu. Pol siya hiniina wakaewin kam nhirim niksisaeyim ini simaka hir nwowim mi iikamim naingwo tibmiiyim simiirin sima boinkim hiniin Krais siya Adi Komii rani mi Jisis siir inig iir kipi hainan. Mi haniingi niuwi wi iki paekwosimim mi dimin kirie kirie nhirim ninomor kouanim wi sim inigim sim ti hainanam. Mi simiir ogmwoim wi simiiram nwoki hiiim mi wi simiir siyu imiir nwoki apim. Mi inkamin Epafras nikuwiiyin ha namim mi Pol siirin siya ini boinu hikim iikamim naingwo tibmiiyim om Kolosi hiranim simiir nimbiamim. Mi ta hiriinan sairsika Pol siya ta yokwowa sair asi winkikin, siya minam winkikin ti niksisaē yayim simiir nikwowaisiigiyim mi simiirin Krais siirgisiirarar boinim hiniin iikamim naingwo tibmiiyim om Kolosiya hiriirin siya nikropkikin. triig.

Yokwowa Pol siya winkiya Kolosi hiran iikam imiiram saeya

¹ Kara Polkin, kara Jisis Krais siir aposel inkamkin. Adi Komii krimiir Wanin siya biyar naingwokin kariiram kiwakiyamin aposel inkam nwowam mi siya kariirin sairar nimbingin siir mi aiir miriyyamin. Kara mi kariir nomiiyau ieya Timoti ² ta yokwowa krira win hauugika iikamim Adi Komii siirim om Kolosi warauranim kimiiram. Nomiiyau miyyikim yipiki Jisis Krais saika

namasukikinim, krira kririir Adi Komiiyin siiram sriigi kimiirin wi siya nwoki hauuwim naingwobumbu mi wi iripa nwoki ongwomamair aeyim. Iriig.

Pol siya Adi Komii siir boin wadiekin. Dimusi rani, iikamim om Kolosi hiranim sima Kraiis siir yai imiir wakaeyokna apkim

³ Mi krima inokiiinokin Adi Komii siiram kwisboinanae mi krima Adi Komii siirin boin wadieki, ti Adi Komiiyin yipiki krimiir Biian Inkam Komiiyin Jisis Kraiis siir Adin. Dimusi rani, wim kima siir wakaeyokna apkim. Mi ti Adi Komiiyin yio krimiir Biian Inkam Komiiyin Jisis Kraiis siir Adgin. ⁴ Krima Adi Komii siir boin wadieki. Dimusi rani, krira hiniina wakaeko iikamim sima hiniina boinkim, kima Kraiis Jisis siir yai imiiram in ina sibgu aingwo tibmii kiinim mi kima iikam nhirim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim simiiram in ina naingwokwonanaeyim mi kima simiirin ina mi whinkinsiis haiginiuwim. ⁵ Dimusi rani, wim kima ti dimin kibi kibi imiir nwokwokini yipiki Adi Komii siya diriraerarkwokinim siir om hiranim kimiiram, kimiir hauuwam. Biya iya Adi Komii siir Yai Win Kibiya kimiiram waraur nita, kima saiir yaimwokiyaimeuwim bidiyar sibgu inomokninkinim. ⁶ Mi bidi bidiniyar in iya kima ti dimin kibi iir wakaeya biigibii Adi Komii siya tirin iikam krimiir mi kima hiriyar yaingwo tiki yayim yim yai kaimwo imairgin mi ta Adi Komii siir Yai Win Kibiya kimiir bopwo waraurin wi nae sapi budi mi hinda tinda ti nu iirarin wi hiriyar ninyokii irkaki mi iikamim Adi Komii siir yai aiiir wakaekii, mi yayi wi simiir whinkinsiin haiginiuwi. ⁷ Epafras in krimiir inkam kibiyin, ti dimin taemin hiniin kimiirin siya boimimaugim siya Adi Komii siiram in krimaka bi miriigin mi siya krimiirin ini hiriyar whinkinsiis haiginiukripkaiyin Kraiis

siir yai imiir nanaakninkii haiginiuwam. ⁸ Mi siya ha nitin kririiram mi siya krimiir ini boini, Adi Komii siir naeyiun simiirin siya whinkinsiis haiginiuwi iikam nhirim simiiram naingwokwonanaeyim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna apim. triig.

⁹ Mi iya krira ti dimin taeminim simiir wakaeyim mi krima inokininokin Adi Komii siiramar sriinanaei iikam kimiiramim. Krira Adi Komii siiramim minam sriii siya wi kimiir nwoke whinkinsiis haiginiuwim mi ta hiriinan saiirsika kima wi haniingin sibgu inokninkini dimin taeminim siya naingwowim kima wakaeyokna apam. Adi Komii siir naeyiun wi siyar hiurworwokai haiginiuwi kimiir kwoin imiirin mi kima siir dimin taemin imiirin wi haniingin sibgu inomokninkini. ¹⁰ Mi ti digworaekwowim simiir ninomokninkin digi mi kima ti dimin taemin imiirin wi haniingi tiri. Mi kima ti miyim yipiki Adi Komii siya boinim kima tiram simiirin wa sibgu wakaeyokna api mi ta hiriinan saiirsika siya wi big nasmirwaiya asi nwowi kimiiramim. Mi ta hiriinan saiirsika kima iki mii kibi kibiyim wi asi mirii. Mi kima Adi Komii siirin wi haniingi sibgu inokninkini. ¹¹ Adi Komii siya kirie komiigakin mi siya digworaekwo whiekakim simiir tirim wi digar nwowi mi krira Adi Komii siiramim dimin minam kwis boini mi ha mi sriii, siir kirieya siya wi kimiir hauuwi mi iikam kimiirin wi saeya whinkinsiisi mi maigimaiga mi owamin kimiirin ti dimin biyie biyeyim sima tirka winti. ¹² Kimiir kwoinim kwoin miyiki miyikin sasar dwo mi krimiir Adi Komiiyin siir boin wadieki. Siya siyairgin wadie kimiir nwowaiginiuwiyin mi ta hiriinan saiirsika kima dimin taeminim siya nimbiniim kimiiram kima haiyam wi simiir asi haii. Siya wi iikam kimiir hauugii mi krimiirin wi warar mi inkin hauugii ti digworaekwowim siir omanim yipiki wadie paeni haniin

niuyam mi dimin biyieki nwokai karamae nwowim. ¹³ Mi iya krɪma Setan siir aowa nwowa, krɪmiirin Adi Komii siya nanmaiwarkainakim mi ta hiriinan sairsika krɪma wi siir yinisimin yipikin siya naingwokwonanaeyin wi siir aowa asi nwowi. ¹⁴ Adi Komii siir yinisimin krɪmiir dimin biyeyim simiirsi naokin mi krɪmiirin siya nanmaiwarkainakin Setan siir aowa nwosi. Mi ti hiriinan tirin mi siya krɪmiir dimin biyie imiirin asi haiyoprimdiyumiigikim. Iriig.

Krais siya Biyan Inkam Komiigin mi siya dimin taeminim krɪmiir whinkinsiis haiginiuwam asi tiri

¹⁵ Mi krɪma Krais siir kigi, mi krɪma wa nwoki inokninkinim Adi Komii siya paningin. Dimusi rani, Krais siya Adi Komii siir hiriinanaargin yipiki iikam krɪma kig karamae nwowiyin. Siya ini sakisair ywowin mi dimin taeminim Adi Komii siya nonkwokwowim ini siyar kigirkakin. ¹⁶ Dimin taemin whiekakim yim ini Krais siyar kigirkakim dimusi rani, dimin taeminim ninomor kouanim mi nuan ikim yim siya siyar nonkwokwos-wokim. Digworaekwo whiekakim siya nonkwokwowim nhirim yim tisi krɪmar kigim mi nhirim krɪma simiir kig rani. Yim ti paekwosim mi naeyiu minim mi digworaekwo nhir ikim yim sima. Adi Komii siyar tirkikin Krais siirin ti digworaekwo whiekakim simiir tiramin mi ta hiriinan sairsika ti digworaekwo whiekakim yipiki nu iir nwowim mi kou nwo ikim yim Krais siir inig iir asi hainanprapraskikim. ¹⁷ Biya dimin taemin ima nwowa mi yio siya ha mi okin mi siya dimin taemin whiekakim simiir asi kigirkakin simiir maeyau imiirar sibgu okripkayim. ¹⁸ Siya ini iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim ini krɪmiir mwonan ywowin mi nim krɪma ini siir piunan ywowim. Siya siyairgin dimin

taeminim Adi Komii siya tiriyim iikam krimiir yipiki siir yai imiir wakaeyokna apiyim simiir bwamkibwamin. Krai siirin Adi Komii siyar hidninsiin idwokin yipiki biya niki aonamin mi siyairgin biigabii ninsiin idwokin ie hirankin mi ta hiriinan saiirsika siya iki dimin taeminim simiir kigriraowan inkam asi nwokin mi nu ninomor sowiir digworaekwowim simiir kigriraowamin inkam nwrki bi nwokin siir kouwin. Niingaki niinga kiinga. ¹⁹ Tiki yayim yim yaimwowaigim. Dimusi rani, Adi Komii siya ha naingwokin siir yinisimin siya siirgisiir i iirar kwirii iski. ²⁰ Damin taeminim yipiki Adi Komii siir sau omomnan nwowim, yim siya bidi yimbingiyim ti dimin taeminim mi iikam ikim, yipiki ti nu iir nwowim mi yipiki ninomor kou mi o ikim. Mi ta hiriinan saiirsika Krai siir nhieya yipiki paeyin hiiniya nironinkinin si naokiinainiya saeyar nikworipukimaigigim ti dimin biye imiirin mi ta hiriinan saiirsika simiirin kwoin whirua asi nwowaiginiugin.

²¹ Mi biya iikam kima Adi Komii siiram bi naingwokin mi kima siir bi wakaeyokna apkim. Wim kima dimin biye tirkim. ²² Mi Krai siya paeyin hiiniya nironinkinin si naokin. Mi ti hiriinan siyiun Adi Komii siya kimiir asi tirkikin kwoin whirua saika nwowam. Krai siya tiriiginin iikam kimiirin iya siir piu aeya naonama saiir kirieni tirkin mi ta hiriinan saiirsika siya kimiirin asi tirkikin dimin whirki kimbu karamae Adi Komii siir whwonkamidan. Mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya kimiir kwoin imiirin wi ha nwoki aingwowi kimiir kwoinin wadiekim dimin biye whirki bi kinyiskaigikim. Mi kimiirin wi dimin biye whir inkam nwrki swoki boin hiuriyi rani. Niingaka. ²³ Mi kima Jisis Krai siiram hiriyyar naingwo tibmii kinanaei mi kimiir kwoinin whwowa nwo karam nwowi mi kimiir naingwo tibmiya

kirie hiriyar nwokripkaii dimin whirki kinyiskai kara-maeya nwowi mi kisina karamae nwowi, Adi Komii siir yinisimin kimiirin wi siya nikiu nami Adi Komii siir wh-wonkam ida hirir. Mi kima Adi Komii siir Yai Win Kibiya saiir wakaei mi kima wa nwokwokini ti dimin kibi kibi imiiramın yipiki Adi Komii siya nimbiniim kimiiram. Mi ta Yai Win Kibiya Adi Komii siir iikamim simiira ya ti nuin siirin hinda tinda bidi boinmimauu diga. Kara Polkin, an kara iriipi hiriinan ta Yai Win Kibiya saiirin iikam imiir bidiyar mi boinmimauwa. Iriig.

Pol siya iikamim om Kolosi hiranım simiir whinkinsiis haiginiugin

²⁴ Kara hik kimiirsiyar mi haigi wındi mi kariirin ha mi igbumbugi wındi mi kara pi maırgımaırga mi owi. Biya Jisis Kraıs siya kariirin hinina boıknın, kariir iikamim, yipiki kariir piunan nwowim, simiir hıka ya wi kimiiram niti kimiir piu imiir kimpipisu haiginiuwam. Mi iıyım kara ta hiriinan hik aiir haiyin, ta hıka biya Jisis Kraıs siya haiya saiir idwo swoki inkin haıgıngıkin digıdig simiir nwokiyam. Mi ta hiriinan saiirsika kara maırgımaırga asi nwowi ti hik hiriinanım simiırsi haiyım kimpipisu. ²⁵ Biya kariirin Adi Komii siya nımbingıkin siir yai kibiya saiir nanaaknınkii haiginiuwım mi ta hiriinan saiirsika, kara iikamım Adi Komii siir piugana saiirim simiir asi whinkinsiis haiginiugım inkamın nwırni miriıyın mi iikam nıhırmı whinkinsiis haiginiuwıyın siir hiriinan. ²⁶ Biya ta yaiya saiir yaimwokiıyaimwowa ya iikamım simiırsi haıgıprakaıgım. Mi tariinanın Adi Komii siya ta siir yaiya saiir yaimwokiıyaimwowa ya siir iikam imiir bidi yiisiımauwım. ²⁷ Siya krımiir niisiımauwam naıngwokın yipiki siir iikamım mi krıma ta yai kibikikibi imiirimın wa nwoki sibgu inoknınkınım

mi wi iikamim Isrel simiir piugana saiir karamaeyim wi simiir nwoki whinkinsiis haiginiuwim. Mi ti yayim yipiki niki haigiprakaiyim yim ti sima Krais siya ini ini haniin kimiir kwoin imiir kwirii idwokaiyin iikamim yipiki Juda iikam tani mi ta hiriinan saiirsika, kima maingimairga asi nwokim mi wim kima iya Adi Komii siya hauuwana siir dimin miyik miyik imiir, simiiram nwokwokini mi siya wi kimiir hainanpraskii. ²⁸ Mi ta hiriinan saiirsika, iikam krma iki omom omomim simiir asi nami simiirin Krais siir yai aiir boinmimauuwam. Krma simiirin hiniina boin, sima dimin biyeyim simiir kwoinaw nwokaiyim simiirin digiumii haimriyugig. Mi krma simiirin Krais siir yai kibi kibi imiir diisiisiimauu. Mi krma ti dimin hiriinanim simiir tiri mi krma wi iikamim simiir tiri sima wakaeyokna apam Krais siir yai imiir sima tira saiir hiriinan. ²⁹ Kara ti dimin taeminim simiirin sibgu sibgu asi tiri mi ta hiriinan saiirsika sima Krais siir yai kibi kibi imiir asi sibgu wakaeyokna api. Kariir kwoinin Krais siya kiwir haigin mi kara ti dimin taemin imiir asi tirkin. Iriig.

2

Kolosi kimiir iikamim sima yai bibiyeyim priiyiksasaeyim simiirin digiumii haimriyugig

¹ Kara ha naingwowi wim kima ti dimin taemin imiirin ina ninokninkinim. Kara kimiiram naingwokin mi kara dimin taemin kasa bi tirkin kimiir whinkinsiis haiginiuwam iikamim om Kolosi hiranim mi iikamim om Leodisianim mi iikam nhirim yipiki biyanim mi tariinanan ikim yim kariir whwonkam iir bi kigim.

² Kara ti dimin taeminim simiirin ta hiriinan saiirsi tirkin kimiir kwoinim wi wadie nwoki sibgu owim mi kima irni nwirnyam naingwokwonanaei mi kimiir kwoinim dimin taemin imiiramin sibgu naingwowi mi

ta hiriinan saiirsi kima Adi Komii siir asi wakaeyokna apkim kima tira saiir hiriinan. Kara ha naingwowi kima Kraisi siir digworaekwowim yipiki Adi Komii siya haigiprakaiyim biya simiir ninokninkinim. Mi ti dimin taeminim Kraisi siirgisiirim yim ti dimin taeminim biya Adi Komii siya haigiprakaiyim yim sima mi tariinan yim bidi yanaakninkiigiyim. ³ Jisis Kraisi sasaigin yaimwokiyaimwo boini bwamkibwamin dimin taemin whiekakim simiir bwamkibwam imiir.

⁴ Kara kimiirin ti dimin taeminim Kraisi siirim simiir boinimauuwi mi ta hiriinan saiirsika iikamim wi kimiir kwoin imiir kiyai rani, iki simiir yai bibiyeyim priiyiksasaeyim simiir. ⁵ Kara kimaka mi o karamaeka windi, kara kimiiramim ina mi aingwowin. Kara ha naingwowi kima ini wadiyar nwowim mi ta saiirsika kima Jisis Kraisi siiramim nhami nhami paninsi yaingwo tibmiisi. Mi ta hiriinan saiirsika, kara kimiiramim maingimairga asi nwowi. Iriig.

Krima mi Kraisi siya krima ini kwoin whirua nwowim mi krima iki niksisaeyai bibiyeyim simiir kipi wakaeyokna ap.

⁶ Biya Kraisi siiram kima naingwo tibmiiya saiir hiriinan mi tariinanin kima kwoin whirua saika dwo. ⁷ Mi kima saika wi nwiruar nwowiskii, paemiiyim pae iir nonkworinuwiyin nu aowa op nae min kiyaiyam mi iyyin paeyinim omaka aiir nonkwowini ikim ini simiir hiriinan ywowim mi ti hiriinan sima tirim saika sima ninkiamasuim, yipikin paemii iyyin paeyinan nwowin kima Kraisi siir yai kibiya yipiki biya krima niki boinmawuwa saiir saiira wakaeyokna apnanae mi maingimairga Adi Komii siiram dwo. Dimusi rani, dimin taeminim siya tirkiyim kimiir simiirsika.

⁸ Kima, kimasiyar mintaraona. Kima iikam nhirmiyam kipi kiwaki sima nitam mi kimiirin iki yai bibiyeyim kwoinki priinaingwo boinyim, kimiir boinmimauuwam kimiir kwoin imiir kiyaiyam mi simiirin kimiir niksisaeyim. Mi ti iikam hiriinanin yim yidiwi wanwiyaemi yayim mi dimin biyie biyeyim nuan uridyiu bibiyeyim siimin sim boinikim. Yim sima Krais siir dimin taeminim simiir bi boinmimauuwikim. ⁹ Kima simiir yai bibiyeyim simiir kipi wakaeyokna ap. Dimusi rani, Krais siya ini Adi Komii siir hiriinanar swoki owin mi dimin taeminim Adi Komii siirin yim ini Krais siir kwoin arar haigi okaiyam. Mi yim ti digworaekwowim yim krimiir niisiimauugim hiniin Adi Komii siya paniingin. ¹⁰ Mi ta hiriinan sairsika, kima Jisis Krais saika namasuwi mi kima wi siir digworaekwoki naokinguguninkini mi kima wi kirieya yipiki Adi Komii siya hauuwa kimiir wi sair kirie karamae nwo rani. Mi ti dimin taeminim ninomor kouanim mi nuan ikim dimin taeminim yipiki ti nu iirar nwowirkakim hinda tinda yim Jisis Krais siya bidi ikworipukimaigiyim.

¹¹ Mi iikamin sima kimiir miois imiir kitiyopnir hai karamae nwowa kimiirin saeya bi mi iisiimauugim wim kima Krais siirgim. Niingaka. Kima mi Krais siya wim kima ini piu kwiruwa iripar ywowiskiyim mi wim kima dimin biyie imiirin digiumii bidi haimriiyugigim. Mi ta siir kima wakaeyokna apa saeyairga kimiir niisiimauuwa hiniin wim kima Krais siir wakaeyokna apikim, kima ti siyiun miois kitiyopnir haiyin si bi napikim. Niingaka. ¹² Biya iya inkamin op baptaisyim ya tariigina ya ini Krais saika naonamnan ywowa mi sima kimiirin pa haingikaigii. Mi iya sima kiriirin op hiranki swoki kibokiinainiyyim mi kima ha namikwomaiyuwiyim, ya tariigina ya ini Biyan Adi Komiiyin yipiki Krais siir

hidninsiin idwowin siir kirieya ini saiir hiriinan ywowa mi siya kimiirin saikar ninkin kininsiin idwokikin. Dimusi rani, kima siir yai imiiram naingwo tɔbmii kiingim. ¹³ Biya kima dimin biyie tirkim mi kima kimiir kwoin imiirar napkim mi ti dimin biyie hiriinanim iikam kimiirin biyie sima nwowaiginiugim mi kima siyiun. Mi iikam kimiirin Adi Komii siya kininsiin idwokin Krai saika mi kima kwoin win asi haigim. Dimusi rani, dimin biyie biyeyim kimiir kwoin nau nwokaiyim yim siya bidi haiyoprindiyumiigiyim ti kamim simiir miois imiir kitiyopnir haiyim simiirin wi miois sima kitiyopnir haiya wi saeya nwowaiginiu rani, Adi Komii siir yinisisim nwowamin. Niingaka. Kima Adi Komii siir yinisisim wi ta miois kima kitiyopnir haiya wi saiirsi nwo rani. Niingaka. ¹⁴ Dimusi rani, Jisis Krai siya paeyin hiiiniya nirioninkinin siir naokin mi ti yayim yipiki siyi Komii siya boinhiuriyiuwim kimiir, kimiir dimin biyie imiirsi yim Adi Komii siya bidi haiyoprindiyumiigiyim. Yim ti yayim, yim saika bidi yinkin aonamim. ¹⁵ Adi Komii siya bidi ikwowaisiigiyim yiu bibiyeyim mi dimin taeminim kiriekakim ti nu iir nwowim ti diminin Krai siya tirin siir kirieni, paeyin hiiiniya nirioninkinin si ninkin irinugiyin mi simiirin siya bidi ikwowaisiigiyin iikam imiir niisiimauuwam hinin siya kirie komiigakin mi yim sima ini niinga ywowim. Iriig.

¹⁶ Mi ti siyi komii siir yayim yipiki ha boiniyim nim krime miyik rani mi ha daonam yim bidi digiyim. Mi ta hiriinan saiirsika, inkam nwirki kimiir hidi Judami siyi komii si kima wi siir yai kipi wakaeyokna siya kimiirin uruwai siyaowai mi nae minim sim boini. Niingaka. Mi siyiun nae miniyin kima naeyin mi op min kima kwiyaeyim mi iiyim piu kima mi siisiyim kima simiir kipi wakaeyokna ap mi Adi Komii siir inigin kipi mi

hainan mi bwanin siir iyyim bwan winki nitanim simiir nikriyim yipiki kima hainani Adi Komii siir mi iya Judakim siiskuwaikiya piu dimin taemin whir tir karamae nwowiya aka mi dimin taemin nhirim ti hiriinan nwo ikim mi sima kimiirin wi ti Juda simiir siyiu komii iirsi hid rani. Nningaka. ¹⁷ Yim ti digworaekwowim yim ini aknainan ywowim yim krimiir brougae wanwiyaeyim simiir niisimauugim. Yipiki wi mhoyiya nimbiamy yim dimin kungikiin imargim Krai siya tiranim. Krai siya ha nitin simiirin kimidiniya siya ini tirni mi ti dimin taeminim biyanim yim ini inig karamae ywowim. ¹⁸ Kima iki iikam nhirim yipiki kimiir hidim simiir yai imiir kipi wakae. Dimusi rani, yim sima ti hiniina boinkim, wim kima Adi Komii siir bi wakaeyokna apikim. Dimusi rani, wim kima Adi Komii siir paekwosimin siir inig iir bi hainankim. Ti hiriinananim simiir kipi wakae! Yim sima ha boinkim ti dimin taeminim nhwo sima whinkigim iikam krimiirin ha ninokninkinkim nim krima simiirar hainankim. Yim sima pi niksisaekim mi sima simarin hiniina boinkim yim sima inigak iikam tani yim sima Adi Komii siir paekwosimni inig hainankim mi ti iikam biyie biyeyim yipiki nantamyiriyiriyim yim sima simiir kwoin imiirarar napikim. ¹⁹ Mi ti iikam hiriinananim yim Krai saika iripa bi namasugim. Krai siya ini mwonan ywowin mi nim krima iikamim saika namasuwim, nim krima ini siir piunan ywowim. Piu aiirin mwo ieyar whinkinsiis haiginiu mi kiu mai minim mi kip ikim yim ini iripar yinkiamasuim. Mi iikamim naingwo tibmiiyim yim ini piunan iripa bidi yinkiamasuim. Dimusi rani, simiirin Adi Komii siya hauugin siir kirie aiir.

*Kri*ma naonami wi Krai saika waiyayokiyokiii

²⁰ Iikam kima, kraisi saika bidi yaonamim mi kimiirin rirmiya siya bidi yowaiginiugiyin ti dimin biyie

biyeyim ti nuin siirim simiirsi mi kima ti dimin taeminim ti iikamim nuanim sima napam naingwowyim simiir kipi wakaeyokna ap mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya wi hiniina boini simiirin sima wadiekim. Mi kima dimin taeminim iikamim nuanim sima napiyim simiir simiira dimusi wakaeyokna apkripkai? Mi kima iikamim simiir siyiu komiyyin siir yayim simiir dimusi wakaeyokna api yipiki ha boinim, ²¹ kima dimin sim whir kipi swoki tirsran mi dimin sim whir kipi swoki pikomyaskii sran mi simiirin kipi mi ae. Niingaka. ²² Yim tiriiginim yim inkamni ara yaigim yim Adi Komii siir hiranki bi nitkim. Krimiirin nae Adi Komii siya hauugin mi krima simiirin kipi boinwaeyo. Niingaka. Krima simiirin ha dae! ²³ Mi ti siyiu komiyyin yio krimiir kwoin iir kiyagin krima ha nwoki aingwowim yim wadiekim mi krimiirin wi sima nwoki whinkinsiis haiginiuwim paekwosim simiir inig imiir hainanam mi dimin taeminim krimiir piugi tiram naingwowyim simiir nwoki kikitimdinuwim mi krima wi krimiir piu imiir nwoki onkwobumbuninkinim mi yim ti dimin taemin hiniinim yim wi krimiir whinkinsiis haiginiu rani, ti dimin biyie biyeyim krimiir kwoinawo nwokaiyim simiir nikwowaisiigim. Niingaka. Iriig.

3

Adi Komii siya kimiirin Krais saika ninkin hidninsiin idwokikin omwaiwaiyayokiyokiyim

¹ Biya Krais siya naonama siya krimiirsi naonamkin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwoki omwai waiyam. Tiriiginin yio ti hiniingin iikam krimiirin Adi Komii siyar hidninsiin idwokikim omwai swoki waiyayokiyokiyam mi Krais saika nwowam. Mi ta hiriinan saiirsika, kimiir biyan siyiuin yio bidi digiyin mi kima dimin taeminim nuanim wi simiiram kipi naingwo

mi kima dimin taeminim Adi Komii siir om hiranim simiiram daingwo simiir wakaeyokna apam, maeyauwa Kraisiya nidwowiya Adi Komii siir ina iniiga saiir kingiin hir mi Adi Komii krimiir Wanin siir kirieya ini siyar nonkwowa mi dimin taeminim yim ini siyar kigirkakim. ² Kima dimin taeminim Adi Komii siir om hiranim simiiram daingwo, kima dimin taeminim ti nuin siirim simiiram kipi naingwo. ³ Kima dimin taeminim siir omin ninomor kou hiranim siir hir nwowim simiiram daingwo. Dimusi rani, kima dimin taemin biyie biyeyim yipiki biya kima napim simiirsi bidi yaowim mi iikam kimiirin Adi Komii siya bidi hidninsiin idwowim Kraisiya saika mi kima saika ini nwiruar ywowskiyim mi kima ini kwoin winkakar ywowim mi kimiir kwoin winin yio ini Adi Komii siyar kigriraowin siir naeyuni. ⁴ Kraisiya krimiirin minam tirkin krima saika iripa nwowim mi mhoiyya siya wa swoki iti mi siya wi siya siyar nanaakninkinaei mi krima wi saika nwowi mi krima saika nwowi mi krima wi Adi Komii siir dimin kibi kibi imiir haii. triig.

Kima kwoin win bidi haiyim mi kima dimin miyyik miyyik imiirarar dap

⁵ Wim kima yaeya kwoin win bidi haiyim mi kima kimiir kwoin imiirin sibgu sibgu kintimdinu dimin biyie biyeyim kima naingwowyim kima tiram yipiki ti nu iir nwowyim simiirsi. Kara ti dimin taemin hiniinim sim boini. Dimin taeminim iikam kima naingwowyim kima tiram, hii priinanae priinae mi kam sima sima ninwoanwona iripa piu mi dimin biyie biyeyam kigmair mi dimin taemin biyie whiekakam naingwokwo, dimin taeminim inig hainaniyim sim haniin nwowim Adi Komii siir igsoy aiir nokwokairinam. ⁶ Mhoiyya iikamim yipiki siir yai aiir wakaeyokna ap karamae nwowim simiirin wi

Adi Komii siya tɔɔdwomaii. Dimusi rani, sima dimin biyie tirkim, ti kara boinim kimiir simiir tirkim.

⁷ Mi biyyarin wim kima kimiir kwoin imiirar napkim mi kima dimin biyie bidiya mi tirim ti iikamim yipiki wi mhoiyya Adi Komii siya tɔɔdwomai. ⁸ Mi tariinanin kima simiirin digiumii haimriyugig mi ti dimin taemin hiriinanin yim hindara dinangrimiigig. Irika nwirikan io whwonkam kipi nanao mi io kipi inwo anwo mi kimiir yopii adim mi iikam nhir ikim simaka kipi inkwaomwarkii boin mi kima yai bibiyie kipi boin mi dimin taemin biyie nhirim ti simiir hiriinanin simiir kipi mi tir. ⁹ Mi dimin taeminim kima boiniyim irni nwirni kipi priiyiksasae. Dimusi rani, wim kima ti dimin biyeyim simiirin digiumii bidi haimriyugigim tiriiginim kima tirim iya kima Adi Komii siir niki wakaeyokna ap karamae nwowa saair. ¹⁰ Dimusi rani, tariinanin kima ini inkam win ywokiyim. Adi Komii siya kimiirin iripa bi tirkim siya kimiirin yapa yapa tirkim mi kimiir kwoinim siyar kisisaena haigiraraowi mi kima iikam miyyik asi nimbiyami mi wi Adi Komii siir hiriinan asi nwowi mi ta hiriinan saairsika kima siir asi sibgu inokninkini kima tira saair hiriinan. ¹¹ Ti dimin taemin miyyik miyyikim Adi Komii siya tirim kimiir simiirsi, yio dimin komii rani, iikamim Grikmi piugana saairim mi Judami piugana saair ikim mi yipiki simiir mioisim mi kitiyopnir haiyim mi yipiki mi kitiyopnir hai karamae mi owim mi sima skuramar mi amka windi mi sima skuram mi am karamae mi oka windi mi sima digworaekwoki mi aokingugu nankaigi windi mi sima paeprikabar mi oka windi, yim tiriiginim yim dimin komii rani. Mi diminkidiminin inigakin yio ti si, Kraisa saairgin inigakin mi yio siya iikam yipiki siiram naingwo tibmii kaniyim ini hanin simiir kwoin imiir kwirii idwokaiigin. Iriig.

¹² Adi Komii siya kimiir bidi yimbinin siir iikam nwowam mi siya kimiiram nhami nhami naingwokwonanae rani. Mi ta hiriinan sairsika, kima iki iikam nhirim simiiram naingwokwonanae mi simiirin dimin miyiki miyik iirar tirhaiginiu. Kima kimamar kipi naingwona hiniin, kima inigak iikamkim. Mi kima kimamarin hiniina daingwo, inig karamae iikamkim mi iikam nhirim simiiram kiwaki sima simiir kwoin imiirar napim ti dimin taeminim simiirsi mi wim kima ti siirsiyin hiniina daingwo kimiir kwoinin yio hindara dinan itkinki mi nhirmaka kipi ninkinwaomwarkii boin simiirin simiir siyiu iirar kigninkin tirki. ¹³ Mi kimiir inkam nwirin siya dimin biyie inkam nwirni tiri mi yio ti hiriinan siyiuin yio ti digi mi kima siir dimin biyie imiir haiyoprimdiyumiigi. Mi kimiir dimin biyie biyeyim yim Biyan Inkam Komii Jisis Krais siya bidi haiyoprimdiyumiigiyim. Mi ta hiriinan sairsika, wim kima iriipi hiriinan ti hiriinan siyiu kaimwowin siirar timi tir, iki iikam nhirim kimaka ninkinyaeyaowiyim simiir dimin biyeyim simiir timi haiyoprimdiyumiigi. ¹⁴ Iki dimin taemin kibi kibiyim simiir kouin ini naingwokwonanae saeyar ywowa tariigina ya ini biigibii saeyar ywowa. Mi ta naingwokwonanaeya iki digworaekwo kibi kibi nhirim simiirin ini saeyar kakprinonkwowim. Tariigina ya ini piuwopnan ywowa, piuwopa inkamki kikogiya yuisa siya kaiya sair kikogrinuwam. Mi ti dimin hiriinanin ini nwirniyam naingwowiyin yio ini piuwopnan ywowa yipiki iikam imiir whinkinsiis haiginiuwana kwoin whirua sima nwowam. ¹⁵ Krimiirin Krais siyar tirkikin irika nwirika nongwomamair aeyamin mi krime ti hiriinan dimininim ti krimiir tir nwokaiyim simiiram kiwaki. Mi yim ti dimin taemin hiniininim yim dimin whoimoni rani. Biya kimiirin Adi Komii siya nikiunakim mi kimiir

kwoinim siya kiyagim mi ta hiriinan saiirsika kima wi piu kwiruwasi asi nwowi mi wi Kraisiir dimin taemin imiir asi haii kimiir kwoin imiir whinkinsiis haiginiuwam iripa nongwomamair aeyam. Mi kima wi boin wadieki. Dimusi rani, ti simiirsika. ¹⁶ Mi Kraisiir yaiya ini haniin kimiir mhi kwoinawu kwirii idwokai kiini mi kimiir kigirkaki mi mhoyiya kimiirin wi sima whinkinsiis haiginiuwu irni nwirni whinkinsiis haiginiuwiya Adi Komii siir dimin taemin imiir yipiki kima boinmimauuwim iikam nhirmi mi kima nikim dimin taeminim simiirsi saiir hiriinan. Kima Adi Komii siir boin wadieki mwayiyim yokwo sam hir nwowim kima waowiyim simiir hiriinan mi mwayiyim kima mi waowiyim omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir hir simiir hiriinan mi kima mwayiyim kirie kimiir kwoin ima nwokripkaiyam wao. ¹⁷ Mi dimin taeminim kima tiriyim mi kima boini ikim mi dimin taeminim kima tiriyim, yim Biyan Inkam Komii Jisis Kraisiir nikrigim. Kima Adi Komii siir boin wadieki dimusi rani, dimin kibi kibiyim yipiki Kraisiir tirim kimiir simiirsika. iriig.

Iikamim nonkwonam mi simiir yinisisim ikim simiir boinka

¹⁸ Mi wim kima wigim yipiki kamkak nwowim, kima dimin taeminim kimiir kam ima boiniyim simiir wakaeyokna. Tiki siyu hiriinanin yio ini ywowin. Dimusi rani, wim kima Biyan Inkam Komii Kraisiir yai wakaeyokna apkim. ¹⁹ Mi wim kima kamim kimiir wig imiiram daingwokwonanae. Simiirin biyie kipi nwo mi dimin taeminim kima tiriyim kima simiirin yai biyie wara kipi boin. ²⁰ Mi wim kima yinisisimim wim kima kimiir yopii adim simiir yai imiirar wakaeyokna. Dimusi rani, yim ti dimin taemin hiriinanin yim Biyan Inkam Komii Adi Komii siya big nasmirwaiya simiiram nwowi. ²¹ Mi wim kima adim, wim kima kimiir yinisisimim simiir

hindara kipi nokwao boin mi simiir kwoin imiir kipi kiyai maingimainga nwo karamae sima nwowam mi simiir grabaiginiu karamae nwowam. Iriig.

²² Mi wim iikamim yipiki iki kamim inig komii komi-igakim simiir miriyyim umir min hai karamae nwowiyim, kima kamim kimiir kigriraowiyim simiir whwonkam ida ara kipi mirii iya sima kimiir kigriraowiyim inokininokin kima mii wadie imiirarar mirii. Dimusi rani, kima tiriiginim yipiki kimiir kigriraowiyim simiiraram mirii rani mi kima ha tir tani simiirin. Dimusi rani, wim kima pi boriisopi Biyan Inkam Komii siya maingimainga kimaka nwo karam nwowim. ²³ Kima iikamim simiiraramar mirii rani. Wim kima Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiis siiram mirii. Mi ta hiriinan saiirsika, kima kimiir mii imiirin sibgu donkworinu miriikripkai. ²⁴ Kima dimin miyyik imiirar tir. Dimusi rani, wim kima ina ninokninkinim mhoiyya omin ninomor kou hiranin Adi Komii siya kimiirin wi bimbuiwi tirwin tani biyya siya nimbina siir yokwo aiiir saiir hiriinan. Mi ta hiriinan saiirsika, kima ti nu iirin miyyim sibgu sibgu mirii. Dimusi rani, wim kima inokininokin Biyan Inkam Komii Jisis Kraiis siiram mirii mi ta hiriinan saiirsika sibgu sibgu asi mirii. ²⁵ Mi iikamim yipiki dimin biyye tiriyyim, mhoiyya simiirin wi dimin biyye Adi Komii krimiir Wanin siya tirhaiginiuwu. Dimusi rani, ti dimin taemin imiirsika. Mi siya iikam whiekakim simiiram in iiriinanar mi aingwown mi siya krimiir whiekakar in wi hirihiiriinankinar hidi. Iriig.

4

¹ Mi wim kima kamim bii nwowiyim kima ti iikamim yipiki kimiir miriyyim simiir sibgu tir. Dimusi rani, kima ina ninokninkinim kimiir Biyan Inkam Komiiyin kimiir kigirkakiyyin siya ini siir om iir nwowin mi kimiirin ini siyar kigriraowin. Iriig.

Iikamim nhwo Adi Komii siiram kwisboiniyim simiir boinka mi ti siyiu hiriinanin ti kima tirin yio ini ywowin

² Kima Biyyan Inkam Komii Adi Komii siiram in hiriyyar kwisboinanae. Kipi digi. Mi iya kima kwisboiniyim nhwo mi kima dimin taeminim kima boinanin simiirin sibgu sibgu daingwo omok boin mi siir boin wadieki.

³ Mi iya kima nhwo kwisboiniyim Biyyan Inkam Komii siiram kima iikamim tiranim krimiiram warar srii siiram in minam, krimiir whinkinsiis haiginiuwim mi nim krima wa nwoki kiwakiyim Kraisiir siir yai aiir boinmimauuwamin. Mi ta hiriinan sairsika iikamim wi simiir nwoki wakaeyoknam. An kara maeyauwa mii biyie miriyya saiir tir asi hugripkikikikaii. Dimusi rani, an kara siir yai imiir boinmimauugin. ⁴ Kima Adi Komii siiram in minam kwisboinki kariirin wi siya nwoki whinkinsiis haiginiuwim Kraisiir siir yayiyim simiir sibgu boinmimauuwim biyya kara niki boinmimauuwa simiir iikam imiir saiir hiriinan Adi Komii siya boinkiya kariir saiir hiriinan.

⁵ Mi dimin taeminim kima tiriyim, iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna ap karam nwowiyim simaka, kima sibgu daingwo omok. Mi kima ii kwira hiniina tiram kipi kiwaki, diminin wadie nwokaram nwowiyin siir tiram dimusi rani, kimiir iyim hoingak nwo rani. ⁶ Mi dimin taeminim kima boinmimauuwim simiir yim wadiekin, yim ini waim naeyim kima naeyim simiir idwo nikrinkinkiiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi hiriinanki niuwi, ti dimin taeminim iikam ima srii kimiir mi kima wa sibgu inokninkin boinkii simiirin. Iriig.

Pol siya Tikikas Onisimas sowiir nikropkiko

⁷ Kara Tikikas siirin kimiiram minam nikropkikin siya dimin taeminim kara tirim wi kimiir nwoki boinmimauuwim. Siya krimiir nomiyau kibikin yipiki

kara naingwokwonanaeyin. Siya inkam wadiekin mi kariir dimin taemin siya whinkinsiis haiginiugin mi siya mi kara krimiir Biyan Inkam Komii siir mii aiirin krirar miriigo. ⁸ Kara siir bidi yikropkiyin kimiiram mi ti dimin taeminim wi siya boinmimauwi kimiirin. Mi siya kimiirin wi min boinmimauwi dimin taeminim krima tirim simiir mi ta hiriinan sairsika kimiirin wi maigimaiga siya nwowaiginuwi. ⁹ Mi kara Onisimas siirin saika bidi yinkin ikropkiyin kimiiram waraur. Onisimas siya krimiir nomiyau kibigin mi siya kimiir inkam nwirkin. Mi iya sowa nimbini mi dimin taemin whiekakim krimiir tir nimbimbiiyamim wi sowa nini boinmimauuni. Iriig.

¹⁰ Aristakas, yipiki ti kanaka tir ninkin hiugripkiikikaiyin maeyaua mii biye miriia saiir, siya mi Mak siya sowa kimiir nokboinmamaigiko. Kima ina ninokninkinim Makin yio Banabasni nomiyugin mi biya kara kimiirin ti hiniina boinmauugin siya niti kima siirin wi sibgu kigrirao. ¹¹ Josua yipiki siir inig whirin ha dapiyin Jastas, yio kimiir mi okboinmamaigikin. Kamim nwoingwimuwaigim Juda simiir piugana saiirim yipiki Krais siir yai aiir sibgu wakaeyokna apiyim mi kariirin sima whinkinsiis haiginiugin Adi Komii siir dimin taemin imiir tiramin mi kariirin maigimaiga sima nwowaiginiugin.

¹² Epafras in yio kimiir mi okboinmamaigikin. Yio siya om Kolosiyan inkamkin mi siya Krais Jisis siir mii aiir miriigin. Mi inokinokin siya Adi Komii siiramar kwisboinanaeikin kimiir kirie haiginiuwam. Mi kimiir kwoinim wi kirie nwoki owim ti dimin taeminim Adi Komii siirim simiiram mi ta hiriinan sairsika wi haniingi sibgu inokninkini dimin taeminim Adi Komii siya naingwowim kima wakaeyokna apam. ¹³ Kara ti

dimin taeminim simiirin ina sibgu inokninkinin mi kara simiirin pa boinmauugi kimiirin. Siya iikam kimiiram nhami nhami bi miriinaekin mi iriipi hiriinan iikamim Leodisia hiranim mi Hirapolisan ikim. ¹⁴ Mi Lukin krimiir paowai min udi inkam kibiyin mi Dimas siya, sowa kimiir nokboinmamaigiko.

¹⁵ Mi kara nokboinmamaigini haniinaka wi kima nokboinmamaigi iikam imiirin yipiki nomiyauim om Leodisia hiranim simiiram. Sima mi Nimpa saeya mi iikamim yipiki saiir omaka hir haingiriyiu owim Adi Komii siir inig iir hainanim simiir warar nokboinmamaigi.

¹⁶ Mi ta yokwowa maeyaua ti yai ima nwowa kima simiir mwain dignaowidi mi kima simiirin wi iikamim Adi Komii siirim om Leodisia hiranim wi simiiram hauugi mi yim wi sima mi mwainim. Mi ta yokwowa kara hauugiya simiiram mi ya wi kimiiram swoki hauugii mi kima wi kimiir om hir nikini mwainiuwim. ¹⁷ Mi kima Akipas siirin hiniina boin, siya miya Biyan Inkam Komii siya boinkiya siir siya miriyam siya saiir mirii mi siya saiirin hiriyar digig.

¹⁸ Kara Polkin, tiki yaiyim yim kariir ingar nonkwowinkikin, ti kimiir nokboinmamaigiyim. Kima simiirin kipi naingwo owouu, an kara ini maeyaua mii biye miriia ini saiir tirar niki hugripkiikikaiyin. Kara hiniina naingwowi Adi Komii krimiir Wanin siir naingwobumbuwa wi kimakar nwowi. Iriig.

Yai Win Kibiya

The New Testament in the Sepik Iwam Language of Papua New
Guinea

Nupela Testamen long tokples Sepik Iwam long Niugini

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sepik Iwam (Iwam, Sepik)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 12 Jun 2019 from source files dated 1 Oct 2018

5350dc83-93b2-5000-9c98-dcdb728ba84f